75e jaargang. — No 120. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag, 8 October 1910.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van bladen, geld of aankondigingen moeten *franco* gezonden worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

Prijs van het blad: [illegible] 6 frank per jaar
" " " 5 "
[illegible]

Aankondigingen: 15 centimes per [illegible].

Reclames, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

TWEEDE BLAD

TONGEREN, DEN 8 OCTOBER 1910.

ALLERLEI NIEUWS

HET ERFDEEL VAN NONKEL THOMAS — Nonkel Thomas was langen tijd in Arabië geweest. Toen hij dacht rijk genoeg te zijn, kwam hij terug in zijn vaderland wonen. Hij was een liefhebber van Arabische paarden. Altijd had hij er tamelijk veel. Daar nonkel geene kinderen had, beschikte hij door testament over zijn nalatenschap. In dit testament las men onder andere deze beschikking: « Mijne neven Jan K., Jozef L... en Frans W... zullen mijne paarden erven welke ik op het oogenblik mijner dood zal bezitten. Jan K. de helft, Jozef L. het derde en Frans W. het negende.

Na de begrafenis van Nonkel en de bekendmaking van het testament, telden de drie neven de paarden. Het waren er zeventien. De erfenis was niet gemakkelijk te verdeelen volgens de aanduidingen van den overledene, want 17 is niet deelbaar door 2 of 3 of 9. Vruchteloos ook zochten zij eene goede oplossing. Ten laatste begonnen zij te twisten en te procedeeren. De rechter aanhoorde ze met groote aandacht, peinsde eenige oogenblikken na en deed de 17 paarden bij zich brengen. Hij deed de dieren op eene rij staan en beval toen zijn knecht een zijner eigene paarden te halen en op dezelve rij naast de andere te zetten. De neven waren door vreugde vervoerd en dankten den vredelievenden rechter om zijne mildheid. De rechter lachte en zegde: « Wacht nog wat eer gij mij bedankt ». Als nu de 18 paarden op rij stonden sprak hij tot Jan: « Gij hebt op de helft recht, neem er dan 9 ». Tot den tweeden zegde hij: « Gij hebt op het derde recht, neem er dus 6 ».

En gij, Frans, gij erft het negende, neem er dus 2.

Ieder der erfgenamen maakte zich blijmoedig van zijn deel meester, elk, zoo dachten zij, had meer dan hem toekwam.

Jan trok met 9 paarden huiswaarts. Jozef met 6 en Frans met 2. Deze laatste mompelde bij zich zelf 9 en 6 en 2 is toch maar 17.

— KUSJES TE KOOPEN. — De reizigers te Glascow toekomend, waren niet weinig verwonderd aan de statie eene menigte lieve meisjes aan te treffen, die een plakkaatje droegen, waarop te lezen stond « Kusjes te koop ». Na een korten uitleg, werd er onder algemeene pret gekust dat 't een aard gaf, en de zilverstukken rolden in de bussen der juffers.

Ziehier wat er eigenlijk gebeurd was:

De huidige lock out, die zoowat 50,000 man treft, heeft tal van werkersgezinnen in nijpende ellende gebracht. Een oude wever, die een jong meisje een inzameling voor de werkloozen doen zag, riep haar tot zich, gaf haar een shilling, en zegde: « Ziehier mijn lief meisje, dit is voor uw kus ».

De meisjes begrepen den wenk, en nu kussen zij er maar flink op los om een liefdadig doel.

— EEN Engelsche statistieker heeft den invloed nagevorscht van het huwelijk op den levensduur.

Uit zijne statistieken blijkt eenerzijds dat de ongehuwde mannen over 't algemeen vroeger sterven dan de gehuwde mannen; anderzijds echter, dat ongehuwde vrouwen langer leven dan de gehuwde. — Dus om langer te leven moeten manner, trouwen en de vrouwen niet.

— EEN AVONTUUR VAN EEN BOERTJE. — Een Noord-Hollandsch boertje, Jaspert Barendregt geheeten, reed dezer dagen met den trein naar Dordrecht. Een paar staties voor die stad houdt de trein stil en wordt het portier geopend terwijl de conducteur roept:

— Barendrecht uitstappen!

Jasper Barendregt stapt uit en blijft op het perron staan, terwijl de trein zich weer in beweging stelt en wegrijdt.

— Zijn we hier al in Dordrecht? vraagt hij eindelijk aan een der beambten:

— Dordrecht? Wel neen daar gaat de trein naar Dordrecht. Hadt ge mee willen gaan?

— Ja zeker, ik heb een kaartje voor Dordrecht.

— En waarom zijt ge er hier dan uitgestapt? vroeg de beambte.

— Wel, omdat de conducteur het portier opende en mij toeriep dat ik er uit zou gaan; ik heet Barendregt en ik heb duidelijk gehoord dat hij mijn naam riep.

De beambte begon hartelijk te lachen, want de conducteur had natuurlijk den naam van de statie Barendrecht afgeroepen. Een uur of wat later stoomde Barendregt naar Dordrecht en toen hij later in Noord Holland terugkeerde vertelde hij zijn avontuur, waarover een zijner kennissen, Klaas Brand, zich zeer vroolijk maakte.

Vol ergernis riep de gefopte uit:

— Nu, als gij in den trein gezeten had en ze hadden geroepen: Klaas Brand, uitstappen! dan had ik wel eens willen zien, wat gij gedaan hadt.

—o— VRAAGT de vieux-système van 't merk « 't Wit Stoopke. » Eischt dit merk en de naam Jacques Nefs op het etiket en opgepast voor het bedrog.

— DE « SUIKERIJ DER TRAPPISTEN, » Vincart en zoon, geeft zulke goede koffie dat de kenners geene andere willen.

— EENE WALD CAPELLE. — Mevrouw X. eene Duitsche dame, wier man aan de Duitsche legatie verbonden was, wilde haar zomervacantie met man en kinderen doorbrengen in een dorpje aan de zee, in Noord-Holland waar het in den tijd van groen en bloemen zoo rustig en liefelijk als mogelijk wezen kan. Om zeker te weten, dat zij in het betrekkelijk weinig bezocht dorpje een goed huisje vinden zou, reisde zij er vooraf zelf heen om er naar haar smaak iets uit te kiezen. En zij slaagde uitstekend.

De schoolmeester van het dorp had twee schoone kamers vrij, trisch, lichtig en voor een zeer billijken prijs. Dadelijk vielen zoowel de kamersals de menschen, die de kamers verhuren wilden, in den smaak van mevrouw Von Stein en zij huurde dus de kamers voor de heele maand September.

Tevreden reisde zij naar Den Haag terug maar overweg viel het haar in, dat zij vergeten had te vragen of er een W. C. in huis was. Den volgenden dag schreef zij dadelijk naar den meester in het N.-Hollandsch dorpje om hem te vragen of ook dat in orde was. De dorpschoolmeester las den brief en brak er zich het hoofd over wat toch wel een W. C. kon zijn; maar hoe hij worden opzocht met W. C. en die verbond, hij kon de wetenschap niet machtig worden.

Toen ging hij naar den smid, die een weinig Duitsch verstond, zoodals hij altijd beweerd had, om dien om raad te vragen, want het moest bepaald iets Duitsch zijn. De dominee, die het ook kende, was naar de stad. En de smid wist het na lang overpeizen. Met W. C. bedoelde de dame een Wald Capelle, een kerkje in 't bosch. En dat was er immers in het duinboschje!

De meester zette zich onmiddelijk neer en schreef:

Zeer geachte Mevrouw,

« W. C. is voorhanden. Hij ligt op een kwartiertje afstand in een prachtig boschje. Reeds wegens de schoone ligging is het bezoek aan te bevelen. Geopend is de W. C. op Vrijdag en Zondag, doch het is aan te bevelen reeds een kwartier voor den aanvang aanwezig te zijn, daar de toeloop zeer groot is. Doch mevrouw behoeft niet bang te zijn, dat zij geen plaats zal krijgen want er zijn zestig zitplaatsen voorhanden; voor staanplaatsen is bovendien zorg gedragen. 's Zondags vooral is de toeloop groot omdat er dan orgelbegeleiding is. »

— MET HET FLUITJE GEWONNEN, MET HET TROMMELKEN VERTEERD. — Over tijd viel dood op de Beursplaats te Triest de 55 jarige straatkeerder Francesco Porri. De man was aan eene hertverlamming gestorven.

Die straatkeerder was een der beroemdste barytons van Italië. Langen tijd maakte hij deel van de Scala te Milaan, alwaar hij « Cavalleria Rusticana » zong. Eenige jaren nadien trok hij naar Amerika en keerde zesmaal miljoenair naar zijn land terug. De milloenen gingen door de vingeren en Porri verloor zijne stem. Hij viel in diepe ellende en werd eindelijk straatkeerder... om op straat te sterven.

Blik op den Oogst.

Het nazien van den Oogst op voet kan aan den landbouwer nuttige inlichtingen geven onder oogpunt der voeding van de plant.

Om schoone voortbrengsels te bekomen, moet de plant in den grond, onder eenen gelijkmakenden vorm, al de elementen vinden welke zij noodig heeft. De vaststelling der hoeveelheid van deze kan zich doen door de scheikundige of de physiologische ontleding van den grond, doch deze middelen worden niet gebruikt en in de praktijk is het de blik op den oogst die toont of al de meststoffen zich in genoegzame hoeveelheid en in de vereischte evenredigheid bevinden.

Men moet vooral rekening houden der drie voorname elementen welke men den grond teruggeeft, stikstof, phosphorisch zuur en potasch.

Eene sterke ontwikkeling van de grasplanten, van het verdord loof der aardappelen en van de bladeren der wortelplanten, eene donkergroene tint van het bladerengestel van al deze planten duiden eenen grond aan die veel gelijkmakende stikstof inhoudt. De waarneming van den staat van den groei moet geschieden op het oogenblik der rijpheid, want het kan gebeuren dat, gedurende de eerste helft van het bestaan der plant, de groei te weelderig is en dat in het gevolg, zij kwijnt tot den oogst toe. Wij hebben reeds dit feit doen opmerken tijdens eene proefneming verleden jaar op de suikerbeeten gedaan. Twee parceelen ontvingen dezelfde hoeveelheid stikstof, het eene onder vorm van sodanitraat, het andere onder vorm van ammoniak sulfaat. De wasdom was goed in de twee parceelen tot in Augustus, doch, van toen af, begon het parceel met nitraat bemest geel te worden, terwijl het parceel met ammoniaksulfaat zijne goede tint behield. Het feit komt hiervan dat het sodanitraat door den regen weggespoeldwas, terwijl ammoniaksulfaat, in de grond tegenq houden, de plant, tot op het einde van den groei heeft kunnen voeden.

Is hetgeen het phosphorisch zuur betreft, dit uitbreekt in de gronden no dewelke de grasplanten slecht rijp worden en een klein, licht graan geven.

Op algemeene wijze, bevordert het de rijpwording van alle planten en werkt mede tot het ophrengen van overvloedige producten rijk aan zetmeel bij den aardappel, aan stijfsel bij de graangewassen en aan suiker bij de beeten.

Wat de potasch betreft, kunnen wij niet beter doen dan de uitslagen te melden der proefnemingen van MM. Schreiber en Smeets, de uitwendige teekens opgevende aan dewelke men somtijds het gebrek aan potasch erkent.

1° Het geel worden in het begin van den groei, bij zekere planten, zoals de tarwe, de haver, de gerst, ludien deze kleur blijft voortduren, is het gebrek aan potasch aanzienlijk, indien zij, integendeel, verdwijnt, is het gebrek kleiner.

2° De witte boorden der bladeren, voortgebracht door het opslorpen der chlorophylle (klaver-spergeul).

3° Het vroegtijdig afvallen der bladeren onder aan de stam (aardappelen, beeten, boekweit).

4° De ongelijke ontwikkeling der planten.

5° Als de potasch outbreekt, zijn de planten zwak en krachteloos.

6° Bij de wortelplanten (beeten, wortelen, rapen, aardappelen), als de potasch ontbreekt, is de opbrengst in bladeren minder, doch die in knollen of wortelen is, in evenredigheid, nog kleiner.

Jean BLOUX,
Landbouw-Ingenieur.

Ditjes en Datjes.

OOK EENE STATISTIEK. — Wij geven het volgende ter overweging aan het schoone geslacht:

Een Duitsch geleerde — want voor zooiets is geleerdheid noodig — liet over een paar weken eene statistiek verschijnen over de uitwerksels... van liefdeverklaringen bij de vrouwen.

Op 100 vrouwen zijn er 60, die zich sprakeloos in de armen werpen van den toekomende, die zijne verklaringen aflegt!

20 op de 100 verbergen het lieve aangezicht in de handen en stamelen zachtjes: o mijn hart!

1 op de 100 valt in onmacht!

4 op de 100 doen moeite om tranen in de oogen te krijgen, om alzoo aan dat oogenblik wat meer plecht bij te zetten!

14 op de 100 kijken den verliefde dom in 't aangezicht... en

1 op de 100 loopt, na de verklaring, recht de deur uit, om de blijde gebeurtenis aan al hare vriendinnen te gaan vertellen!

Zeg, lieve lezeres, tot welke klas zult gij behooren?.. of heft gij behoord?

*** GEDACHTEN VAN 'NEN LEKKERBEK. — Er zijn eigenlijk maar twee soorten menschen in de wereld: zij die meer eetlust hebben dan eten, en zij die meer eten hebben dan eetlust.

De gulzigaard slikt, de matige eet, de lekkerbek proeft.

Wilt gij den mensch kennen, beziet zijne tanden: lange en scherpe snijtanden, harteloose mensch; breede en sterke baktanden, onverzaadbare vrek; kleine en regelmatige tanden, rechtvaardige en liefdadige man.

Het gemis van tanden maakt de ouderlingen knorrig en lastig; de ouden, die hunne tanden behouden hebben, blijven jong van hart.

*** HAAR EIGEN HOOFD. — Politieagent. — Schaamt gij u niet, vrouw, uw man zoo te mishandelen? Gij hebt nem zijn gezicht opengekrabt, dat loopt verkeerd af, hoor! Hij is toch het hootd des huizes.

Vrouw. — Zoo! en zou ik dan mijn eigen hoofd niet mogen krabben? Wie zal me dat verbieden?

*** STORM. — Zoo, zoo, mijn beste vriend, zitt gij dan ook de veilige haven des huwelijks binnengeloopen?

— Ja... maar ik heb mooit kunnen denken, dat het in die veilige haven zoo kan stormen.

—o— Groot fabriek van FINE CIGAREN **L. Thiriart-Andrien,** 66, Rue Jean d'Outremeuse, 66, Luik.
Vier millioen cigaren in magazijn. Alle bestellingen worden geleverd in drooge en lijmigen cigaren. — Telefoon 6195.

—o— **Financiënblad,** 19, Kruidtuinlaan, Brussel, verschijnt elken Zaterdag, in 20 bladzijden, groot formaat, « ONT SLEGOTS **Fr. 2,50** PER JAAR, geeft omstandige studiën over waarden aan 't orde van den dag, over economische gebeurtenissen, de ontleding en beoordeeling van Bilans, een beursoverzicht en de officieele koerslijst van Brussel en Antwerpen, kosteloote financieele inlichtingen en raadgevingen. *Op aanvraag wordt het « Financiënblad » gedurende eene maand kosteloos toegezonden.*

—o— **La Nationale**, gevestigd te Parijs in 1830, behandelt alle combinaties Verzekeringen op het Leven en Lijfrenten.
Meer dan 613 millioen reserve.
Voorname agent: H. JACQUEMINOT, Rue des Eburons 34, Luik.

Belangrijk bericht. — Bij uw bezoek te BRUSSEL, koopt uwe juweelen, Groenselmarkstraat, 33, Huis CAMPOTOSTO, gesticht in 1856.
Horlogiën in allen aard, met grooten afslag.

—o— KUNSTVOORWERPEN. — HUWELIJKSGESCHENKEN. — BRONZEN VAN BARBEDIENNE.
Marmers, Schilderijen,
Sèvres, Saxe, Copenhague (echtheid gewaarborgd).
Kleine meubels.
Paul Guastalla, 39, Koninklijke straat, Brussel. — Telefoon 4925.

Damen Dokteur:
Mme DAVIO-VERKOYEN,
Billy-straat, n° 9a°, Luik [Bonne femme].
Ontvangt van 2 tot 4 uren.

—o— Doctor SOLE, 262, Rue Royale te Brussel.— Ziekten der vrouwen, breuken, gezwellen.
Raadplegingen: Dinsdag, Donderdag, Vrijdag, van 2 tot 3 ure.

X Stralen. Zeeuwziekten. Gevolgen van ongevallen. Dr FIXFAIT, Boulevard d'Avroy, 62, Luik. — Van 8 tot 11 ure en van 2 tot 4. — Telefoon 1530.

Sanatorium van Mont-sur-Meuse (Lustin). — Ziekten der Borst. — Pensioen 10 tot 12 fr. — Ascenseur. Centrale verwarming. Electrische verlichting.

Doctor R. WAUCOMONT
Assistent bij de Universiteit, 119, Rue Paradis, Luik [Guillemins]. — Telefoon 5555.
Ziekten der Huid en der Waterorganen.
Raadplegingen van 2 tot 3 1/2 ure.

—o— **Migraine, hoofd- en tandpijn nevralgies**, plots genezen door een **cachet Gauthier.** 1 en 2 fr. de doos van 6 en 13, bij uwen apotheker. Zoomiet, wendt u tot deapotheek Gauthier, Mechelen.

ASTHMA
Gij allen die aan het **Asthma** lijdt, schrijft aan **M. ESCOUFLAIRE**, apotheker te **Ath**, die u **GRATIS-FRANCO** een **PROEFDOOS** zal zenden van
POEDER en SIGARETTEN ESCOUFLAIRE
MET CERTIFICATEN VAN GENEZINGEN

Geen Grijs Haar MEER!!!

« De Nieuwe London »
doet de grijze haren binnen enige dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, beiet het uitvallen en zorgt de pelletjes van het hoofd weg.
Eischt op den haar:
In flacons van fr. 1,50 en fr. 2,50
Engelsche haardlasbur aan 2 fr. per flacon
Te koop bij Apothekers Drogisten, Haarsnijders en Reukwinkels te 't goed: Parfumerie P. Inis, Vaalbeek (Luik).

—o— Doctor SOLE, 262, Rue Royale te Brussel.— Ziekten der vrouwen, breuken, gezwellen.
Raadplegingen: Dinsdag, Donderdag, Vrijdag, van 2 tot 3 ure.

J. LHOIST
hoelmeester-tandkundige
Gediplomeerd met groote onderscheiding.
Zorgen voor de mond, plomberingen, *rechtmaking der slecht geplaatste tanden* bij de kinderen, aurifactie Uittrekking en zorgen *zonder pijn* noch gevaar.
Tanden en kunstgebitten van alle stelsels, gewaarborgd en inzetzet zonder uittrekking der wortels, herstellingen.
RAADPLEGINGEN: 's morgens van 9 1/2 ure tot 11 1/2 ure, 's maandags en 's dinsdags uitgezonderd.

VERZEKERING
tegen
brand, hagelslag en ongevallen
HOOFDAGENT:
J. DEWALLEF WINTERSTRAAT, 54, TONGEREN

Maison Aug. FOURNIER.
Successeurs:
JEAN RANSY & Cie
Agents de change
3, RUE DES DOMINICAINS, 3, LIEGE.

La « Lübeck »
Cie Allemande d'Assurance sur la Vie. la plus ancienne Cie par actions d'assurances vie, *fondée en 1828. Fonds de garantie, environ 112 Millions. — Conditions et primes exceptionnel, avantageuses. Participation importante aux bénéfices, dividendes progressifs.* Renseignements donnés par les représentants en Belgique — L'inspection générale pour la Hollande et la Belgique, M. FRIEDRICH LANGEN, directeur partic. à COLOGNE. — Bureaux: Aachenerstrasse, 27.

Extract van steenbeschermer
is het eenige vochtwerend middel waarvan de deugdelijkheid schriftelijk wordt gegaranteerd.
Alle soort van metselwerk, oude zoowel als nieuwe gebouwen, dakpannen, cementwerk, zandsteen en houtwerk kan met dit preparaat waterdicht gemaakt worden. De geveis en het bouwmateriaal *veranderen* door deze bewerking *niet van kleur*, doch zoolang het preparaat noch niet droog is, toont de muur iets donkerder. Nieuwe gebouwen direkt bestreken blijven steeds nieuw, terwijl schade en onderhoudskosten, ontstaan door vocht, niet zullen voorkomen.
EXTRACT VAN STEENBESCHERMER is bestand tegen regen, zon en vorst, alcook tegen de inwerking van de sterkste zuren en alkalien. Alleen door bomen met staaldraadborstel of stijven op den dour kan dit preparaat van den muur verwijderd worden, zoodat de resultaten *zeerduurzame zijn.*
EXTRACT VAN STEENBESCHERMER is goedgekeurd door de Ministeries van Koloniën en van Marine. Het wordt toegepast aan de verschillende Rijksgebouwen, gebouwen der Genie, der Staat spoorwegen en H. H. S. M. alsmede aan de meeste gemeentewerken in de bestekken voorgeschreven.
Door de voornaamste Architecten en Bouwkundigen wordt thans EXTRACT VAN STEENBESCHERMER toegepast.
Voor inlichtingen en bestellingen wende men zich tot de *Nederlandsche Steenbeschermerfabriek*
Algemeen Vertegenwoordiger:
L. ROSELIUS, SLACHTHUISSTRAAT, 11, GENT.

LANDBOUWERS!
Wilt gij u de beste tot heden bestaande AARDOOMP aan cijfers, koopt dan de verbeterde kettingpompen met **draaibaren uitloop.**
Het hoog bewijs van de deugdelijkheid van mijn stelsel, met draaibaren uitloop is dat het nagemaakt wordt.
Opgepast dus, en uitsluitelijk wenden tot den fabrieken **Henri Debroek, te Hoegaarden** leverant aan het Staatslandbouwkundig gesticht van Gembloers (op proef geleverd).

DE Bedrogen Erfgenaam

(21e VERVOLG).

(Hier ontstond eene kleine opschudding en er deed zich een teleurgesteld gemompel hooren onder het opeengepakte auditorium. Dit toch was spijtig. De dames en heeren voelden zich tekort gedaan. Immers juist om pijnlijke en hartverscheurende tooneelen bij te wonen, waren zij in zoo groote getalle toegestroomd en getroostten zij zich het als gepakte haring te zitten op harde banken in eene slecht geventileerde zaal).

Het was van het grootste belang — zoo voer de spreker voort — dat de gezwoornen zich deze gegeven goed voor oogen stellen. Dinsdag was de 21e Juni. Op dien dag was M. Mills naar Londen gegaan, met het bepaalde plan om op Donderdag den 23e terug te keeren. De beklaagde had op Woensdag 22e — gelijk tevoren reeds aangestipt — vernomen hoe hij belasterd geworden was en van wien deze lastering was uitgegaan. — namelijk van den beleedigden Godfrey Mills. Beklaagde wist, bij monde van M. Fayntan, dat Mills op een aangegeven uur te Falmer uit den trein zou stappen en verder te voet den weg zou afleggen naar Brigton. Het stond vast, door het vinden van het lijk, dat M. Mills uit Londen vertrokken en te Falmer uitgestapt was. Het stond eveneens vast, dat de beklaagde, brandende van wraakzucht en de bewegingen van Mills kennende, zich in de buurt van Falmer ophield.

De ambtenaar van het openbaar ministerie, na een teugje suikerwater te hebben genomen, zette zijne redevoering voort.

Het stond vast, dat de beklaagde in een hoogst opgewonden toestand om negen ure dien avond ten huize van M. Fayntan was gekomen, wetende dat M. Mills daar tegen half tien werd verwacht. Aangenomen dat hij den moord bedreven had, dan was deze gang slechts een uitvloeisel van het meest elementaire instinct tot zelfbehoud. Op denzelfden grond laat zich verklaren, dat de beklaagde dien avond laat nog door een plasregen was geloopen om te zien of de vermiste persoon in zijne woning was terug gekeerd, en dat hij den volgenden morgen naar Londen was gegaan om hem daar te zoeken.

Natuurlijk had hij hem daar niet gevonden, en hij was in den namiddag weer te Brigton terug. In verband hiermede moest eene andere bezwarende omstandigheid worden aangestipt. Door een der getuigen wordt namelijk verklaard, dat in den namiddag van Vrijdag de beklaagde de plek van de misdaad heeft bezocht. M. Fayntan, nog van niets kwaads afwetende, was dien namiddag over het duin van Brigton naar Falmer gewandeld en had, terwijl hij aan den weg zat te wachten op den trein naar Brigton terug, den beklaagde met zijn automobiel zien stilhouden dicht bij de plek waar later het lijk gevonden werd; en daarbij had beklaagde zich op zeer vreemdsoortige wijze aangesteld.

En nu nog, ten overvloede, was er in het naburige kreupelhout een zware, doormidden gebroken stok gevonden, in den knop waarvan de letters waren gekrast: M. Acht.... En wat nu het verdwenen horloge en geld van den verslagene betrof dit had aanvankelijk geleid tot de onderstelling, dat diefstal het motief tot den moord was geweest. Maar ook hierbij moest men met 't instinct tot zelfbehoud bij den beklaagden rekenen.

Wat toch was aannemelijker, dan dat de beklaagde — evenals hij naar Londen was gegaan om zoogezegdde verslagene te zoeken — hij opzettelijk het horloge en de beurs had doen verdwijnen, om daardoor de justitie op een dwaalspoor te brengen en haar den schuldigen te doen zoeken in het getal der gewone straatroovers? — Met welberekende list dus had hij het horloge en het geld uit de zakken van den verslagene genomen en die kwijt gemaakt. Ieder, die met criminneele zaken eenigermate vertrouwd was, zou deze handelwijze alleszins verklaarbaar oordeelen.

De spreker sprak nu weer zijn glas zuikerwater aan en hield eene kleine poos. Hij keek eens zijne aanteekeningen na, en daarop hervatte hij weer, met zijne heldere vaste, onbewogen stem — eene stem zoo onbewogen alsof zij niet uit de keel van een levend mensch, maar uit het spreekgat van een automaat te voorschijn kwam:

— Al het tot dusver aangevoerde legt reeds veel gewicht in de schaal. Maar sedert de beklaagde naar de zitting verwezen werd, is er — en wel van geheel onverwachte zijde — iets aan het licht gekomen, dat voor ons het bewijs van zijne schuld zoo goed als onbetwistbaar maakt. Dit namelijk!

De spreker hield twee paperassen in de hoogte: het eene, een vel papier — het andere een verfrommelde enveloppe.

— Op dit velletje vloeipapier, zegt hij, is een brief afgedrukt; en door het tegen het licht te houden, kan men lezen wat er geschreven werd. Alvorens ik echter verder ga, wil ik u zeggen van waar dit vel vloeipapier afkomstig is. Het is afkomstig uit een schrijfboek op de schrijftafel in het salon van mevrouw Ashton's huis aan Sussex Square. Een expert in handschrift zal zoo aanstonds aan de heeren gezworenen zeggen, wiens handschrift hij op dit vel vloeipapier zonder eenigen twijfel meent te herkennen. Want natuurlijk werd er op de schrifturen van den beklaagde beslag gelegd, zoodat de vergelijking mogelijk was. En de uitslag, tot welken deze vergelijking heeft geleid, is, dunkt mij, voor den beklaagde verpletterend.

De rechter, die al dien tijd in zijne aanteekeningen verdiept had gezeten keek nu op.

— Door wien, vroeg hij, is deze ontdekking gedaan?

— Door hoofd-inspecteur Figgis en sergeant Wilkinson, My-Lord. Zij zullen als etui gen worden gehoord.

De spreker wachtte tot de rechter dit had genoteerd, en toen na een indrukwekkend gebaargedaan, zegde hij:

— Ik zal den brief nu voorlezen, niet naar het origineel, maar naar het negatief, om zoo te zeggen, op het vloeipapier. De brief is gedateerd van den 21e Juni, hij is gedresseerd aan den heer Godfrey Mills, en hij luidt als volgt: « Ellende ding! Ik zal met u afrekenen. Ik hoor dat gij morgen weer naar Brighton komt en te Falmer zult uitstappen. Best! Ik zal daar ook zijn, om een woord met u te spreken »! — Ziehaar den inhoud van den bedoelden brief en de onderteekening is: Morris Ashton.

Een soort van spinnen, als van eene reusachtige kat, ging er door de gerechtzaal. De lieve, beschaafde en menschlievende dames en heeren, die om een plaatsje op de galerij gevochten hadden, vonden dit naar hunne smaak. De strik om den hals van den beklaagde werd al dichter en dichter toegetrokken.

— Ik heb hier verder nog eene enveloppe, voer de ambtenaar van het openbaar ministerie voort. De werd door de heeren Figgis en Wilkinson gevonden in de snipperstand ten huize van den verslagene. Volgens den expert in handschriften, wiens getuigenis gij te hooren zult krijgen, is deze enveloppe ontwijfelbaar geadresseerd door dezelfde hand, die dan zooeven door mij voorgelezen brief heeft geschreven. En, volgens de meening van dien deskundige, is dit schrift geen ander dan het schrift van den beklaagde.

Geen brief bij de enveloppe behoorende, werd in de woning van den verslagene gevonden. Maar de waarschijnlijkheid is, dat Mills den bewusten brief ontving en opende even voor zijn vertrek naar Londen, dat hij daarop den brief bij zich gestoken en de enveloppe weggeworpen heeft. En dezelfde hand, die, om de justitie te misleiden, het horloge en het geld van den verslagene wegnam, bezorgde hem ook van den brief die natuurlijk een beschuldigend document zou zijn geweest.

Het velletje vloeipapier echter is als bewijsstuk even kostbaar als de brief zelf.

Want het bewijst dat de brief feitelijk geschreven werd. Daaraan echter had de beklaagde niet gedacht.

Het is de oude geschiedenis die zich eeuwig herhaalt. In zijne sluwheid meent de misdadiger aan alles te hebben gedacht, wat zijn schuld zou kunnen verraden. Aan vijftig dingen denkt hij, maar het een-en-vijftigste vergeet hij — en dat wordt zijn verderf.

Met deze diepzinnige opmerking, besloot de uitmuntende spreker zijne vloeiende uiteenzetting.

(Wordt vooruitgezet).